

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการ วิชาการ และวิชาชีพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพึ่งตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์ พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม (กรมวิชาการ, (2545 : 1) มุ่งปรับกระบวนการเรียน การสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ตามจุดประสงค์แต่ ละระดับ แต่ละประเภท (กรมวิชาการ, (2542 : 1) และยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้อง ส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาธรรมชาติ และเต็มศักยภาพทั้งด้านความรู้ คุณธรรมและทักษะ กระบวนการ เปิด โอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสาระ และ กระบวนการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายสำคัญคือให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เพราะ ความเก่งอย่างเดียวไม่สามารถประกันได้ว่าผู้รับการศึกษาแล้วจะ ไม่เป็นอันตรายต่อสังคมจึงต้อง มีความดี และความสุขประกอบเข้ามาเป็นพื้นฐานสำคัญ เนื่องจากคนที่มีความสุขและความดีย่อม ใช้ความเก่งของตนไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่สังคม และตนเอง เป็นคนที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ ดี โดยอาศัยฐานแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ, 2542:1-2) โดยมีหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นกรอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็น กลไก สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก และเป็นกลไก สำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามเจตนารมณ์ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นอกจากนี้ยังเป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

จึงกำหนดให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแนวทางที่มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริง ในทุก ๆ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ทุกระดับช่วงชั้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สามารถนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไปใช้ติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากภาษาไทยเป็นมรดกทางปัญญาที่บรรพบุรุษมอบให้คนไทยทั้งชาติ ชาติไทยจึงเป็นชาติที่มีเอกลักษณ์ทางภาษาเป็นแบบอย่างของตนเอง ที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ และความเจริญงอกงามทางอารยธรรมระดับสูง สมควรที่คนไทยทุกคนต้องร่วมมือกันอนุรักษ์มาตรฐานของภาษาให้ดำรงอยู่บนพื้นฐานความถูกต้องของแม่บท และสามารถประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีการสื่อสารในโลกปัจจุบันได้อย่างสร้างสรรค์ การเรียนรู้ภาษาไทยจึงเป็นกระบวนการฝึกฝนให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาไปใช้สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เป็นเครื่องมือหาความรู้ได้ตลอดชีวิตสามารถนำประสบการณ์ทางภาษามาแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความคิดชาญฉลาด ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และเหนือสิ่งอื่นใด ก็ต้องตระหนักถึงคุณค่าของภาษาไทยในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม สืบทอดจากบรรพชนจนถึงอนุชนคนไทยในปัจจุบันที่จะต้องช่วยกันจรรโลงภูมิปัญญาทางภาษาเหล่านี้ให้คงอยู่ตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 11)

ในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการได้อย่างแจ่มแจ้งด้วยความรวดเร็ว และช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครู ผู้สอนในการอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้เรียนมองเห็นภาพพจน์ได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (สุนทร คำวงศ์. 2543 : 1-2) นวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียน มีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะจะลดเวลาในการเตรียมการล่วงหน้าช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมมากขึ้น สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ดี และนอกจากนี้ยังสามารถช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่ขาดแคลนครูได้อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 24) ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงให้ความสำคัญเรื่องประโยค และได้กำหนดให้เรื่องประโยคเป็นเนื้อหา

เรื่องหนึ่งในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องหลักการใช้ประโยคสามัญ ซึ่งเป็นประโยคที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ (กรมวิชาการ, 2546 : 2) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงการเรียกชื่อจากประโยคความเดียวในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มาเป็นประโยคสามัญในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แต่เนื้อหายังเป็นเช่นเดิม ประโยคในการจัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาจะมีเฉพาะเรื่องประโยคสามัญ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องโครงสร้างของประโยคเพื่อนำไปใช้ติดต่อสื่อสารตามเจตนาของผู้ส่งสารให้มีประสิทธิภาพ

ประโยค คือกลุ่มคำที่มีเนื้อความบริบูรณ์ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสารออกมาแต่ละครั้ง ประโยคอาจ มีลักษณะสั้นบ้างยาวบ้างตามเจตนาของผู้ส่งสาร ข้อความที่มีใจความยาวนั้นเพราะผู้ส่งสารต้องการขยายความเพื่อให้ได้ใจความชัดเจน แต่ถ้าผู้ส่งสารเรียงลำดับคำหรือข้อความที่ขยายวางไว้ไม่ถูกที่ก็จะทำให้ประโยคเกิดความกำกวม ผู้รับสารเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือเข้าใจผิดได้ (นววรรณ พันธุเมธา, 2549 : 248) แม้ว่าหลักสูตรจะให้ความสำคัญเรื่องประโยคแต่จากการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการใช้ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสารพบว่า การเรียนการสอนเรื่องนี้ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การใช้ประโยคในการสื่อสารยังมีข้อผิดพลาดทำให้ขาดประสิทธิภาพในการสื่อสาร ภาษาไทยปัจจุบันนี้มักอ่านยาก ฟังยาก หากว่าผู้ใช้ไม่คำนึงถึงถ้อยคำ รูปประโยคและการเรียงลำดับความที่ขยายให้ถูกต้องทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสื่อความหมาย (สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา, 2526 : 107-108) ในการแก้ไขปัญหานี้เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ มีศักยภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นคือการสอนเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่ผู้สอนสามารถนำมาเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาไปสู่ผู้เรียน สื่อมีอิทธิพลและสามารถจูงใจผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้นจำได้นานขึ้น ความสำคัญของการใช้สื่อว่า สื่อจะช่วยแปลงนามธรรมให้เป็นรูปธรรมให้ความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด มองเห็นความสำคัญของเรื่องราว หรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้ถูกต้องและสามารถจำเรื่องที่เรียนไปแล้วได้นาน (กมล เวียสุวรรณและนิศยา เวียสุวรรณ . 2539 : 30)

เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ถือเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทโดยตรงกับระบบการศึกษา โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอและการแสดงผลด้วยระบบสื่อต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูล รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิโอสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์แบบโต้ตอบ ทำให้การเรียนรู้ยุคใหม่ประสบความสำเร็จด้วยดี (ยีน ภู่วรรณ, 2544 : 47-48) ในปัจจุบันนักการศึกษาและนักวิจัย ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในบทบาทเป็นผู้สอนอย่างกว้างขวาง ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2540 : 2-3) พบว่าการเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์มีบทบาทเป็นผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นหากได้มีการจัดการเรียนรู้โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เมื่อเทียบกับวิธีสอนแบบปกติ ที่ใช้ครูเป็นผู้สอนเนื้อหาที่บรรจุเป็นสื่อ นั้นในปัจจุบันจะเป็นแบบสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (Multimedia) เนื่องจาก มัลติมีเดียเป็นสื่อที่ทันสมัย มีลักษณะพิเศษ และมีพลังการสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและเสียงช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยเหตุผลที่ผู้เรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้ โดยตอบสนองความต้องการในลักษณะการศึกษารายบุคคล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันจะประหยัดเวลาได้มาก โดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาซ้ำแล้วซ้ำอีกนอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อ ความคิดไปยังผู้อื่น เพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง (เย็น ถูวรธรรม, 2539 : 3) การเรียน โดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ถือเป็น การนำเอาสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ในการเรียนการสอน ช่วยให้การเรียนการสอนสามารถปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังตอบสนองข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที ซึ่งเป็นการช่วยเสริมแรงผู้เรียน (กิดานันท์ มลิทอง, 2536 : 157)

โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 สอนนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 340 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 25 คนมีนโยบายให้มีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาเป็น สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ (โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม, 2551 : 2-ก) โดยทางโรงเรียนให้จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนการสอนจำนวน 30 เครื่องพร้อมต่อเชื่อมระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม, 2551 : 3-ก) ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนรายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้สำรวจสภาพของการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในโรงเรียนพบว่า มีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากยังขาดสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา, 2549 : 42) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากบันทึกผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านมา ทั้งจากการประเมินด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ และจากการประเมินตามสภาพจริงจากแบบบันทึกผลการเรียน (ปพ.5) พบว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ

(โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม. 2551 : 52) ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย จำเป็นต้องใช้สื่อที่หลากหลาย สามารถสร้างภาพให้ผู้เรียนได้เห็นสื่อที่เหมาะสมได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเนื่องจากเป็นสื่อที่สามารถนำเสนอได้ทั้งภาพ เสียงและภาพเคลื่อนไหว

จากสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยพบในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม และความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ผู้วิจัยจึงได้พัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา ภาษาไทย เรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน มหาไชยพิทยาคม ตั้งกักตํานักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยผู้วิจัยคาดหวังว่าการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งเป็นบทเรียนแบบมัลติมีเดีย มีทั้ง ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และประกอบด้วยเนื้อหาที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผ่านการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ จะสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน มีความสุขกับการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสารให้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่ พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย บทเรียนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 มี 2 ห้องเรียน จำนวน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนผู้เรียน 30 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ถึงวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ประจำปีการศึกษา 2552

3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เนื้อหาเรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร โดยประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ดังนี้

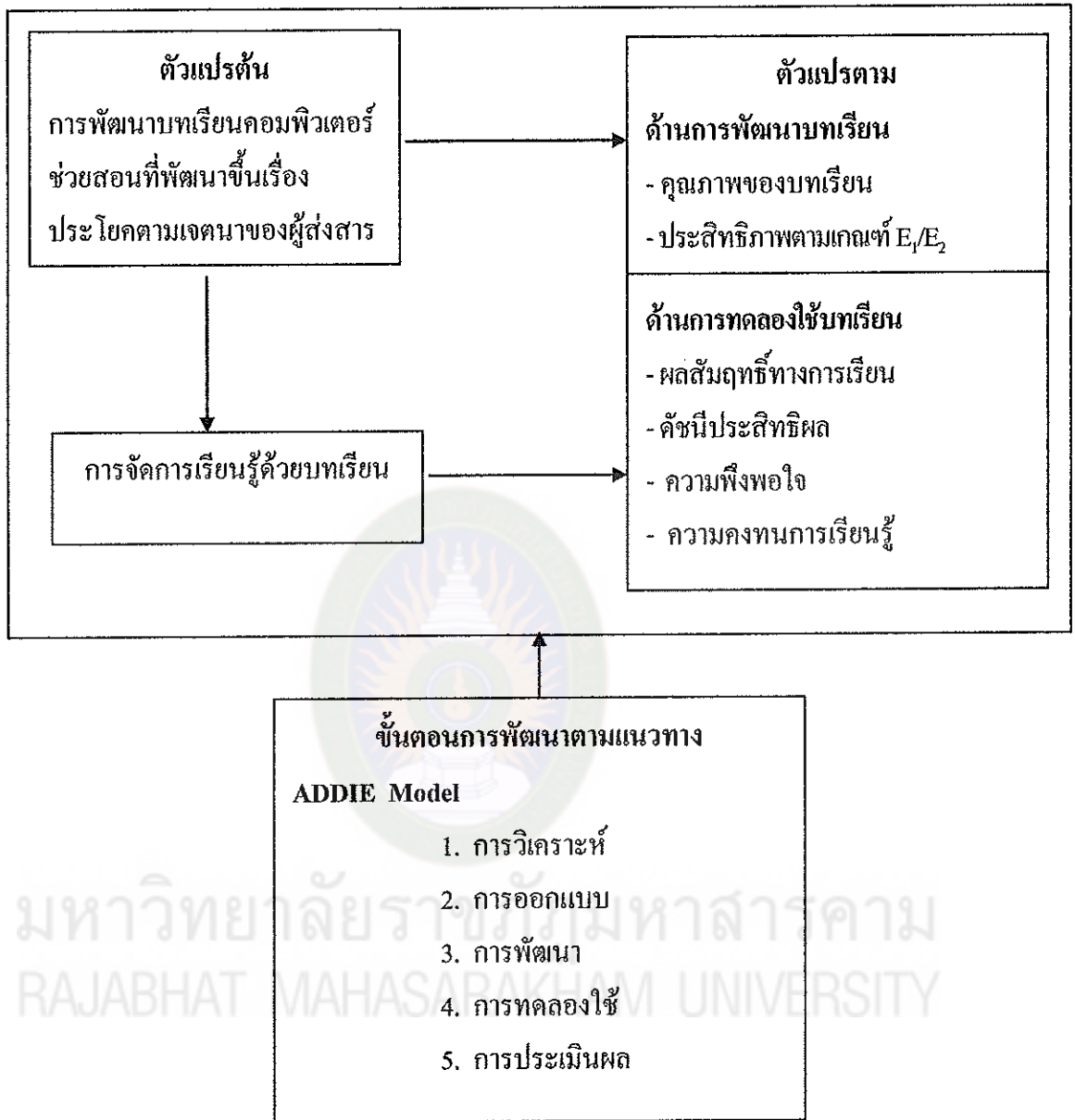
3.1 หน่วยที่ 1 ประโยคแจ้งให้ทราบ จำนวน 2 ชั่วโมง

3.2 หน่วยที่ 2 ประโยคถามให้ตอบ จำนวน 2 ชั่วโมง

3.3 หน่วยที่ 3 ประโยคบอกให้ทำ จำนวน 2 ชั่วโมง

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 1 ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีการเชิงระบบ (System Approach) โดยใช้รูปแบบ ADDIE (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 64-70) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวิเคราะห์ ขั้นตอนออกแบบ ขั้นตอนพัฒนา ขั้นตอนทดลองใช้ และขั้นตอนประเมินผล โดยในการศึกษา ตัวแปรต้นที่ศึกษาคือ การพัฒนาบทเรียนเรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร และการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียน ส่วนตัวแปรตามได้แก่ ด้านการพัฒนาบทเรียน ประกอบด้วย คุณภาพของบทเรียนที่พัฒนาขึ้นและประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ E_1/E_2 และด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นประสิทธิผลของการเรียนรู้ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน และความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียน หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ประกอบด้วยภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว นำเสนอเนื้อหาเรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ประกอบไปด้วยจำนวน 3 หน่วยดังนี้

1.1 ประโยคแจ้งให้ทราบ

1.2 ประโยคถามให้ตอบ

1.3 ประโยคบอกให้ทำ

2. ประสิทธิภาพของบทเรียนหมายถึง ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 ในงานวิจัยนี้ใช้เกณฑ์ 80/80 ดังนี้

2.1 E_1 หมายถึง คะแนนรวมจากการทดสอบระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 80

2.2 E_2 หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครบทุกเนื้อหาคิดเป็นร้อยละ 80

3. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนที่พัฒนาขึ้น โดยวัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียนหลังจากศึกษาบทเรียนจบแล้วโดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร ที่พัฒนาขึ้น

6. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลา 7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (post-test)

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อบทเรียนเรื่อง ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยบทเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วย ภาพ เสียง และ ภาพเคลื่อนไหว
2. ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ มีความเข้าใจ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน สามารถผลิตสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่นและกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่การศึกษา ภาพสินธุ์เขต 3 และผู้จัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้